

1. Onderwerp van de klacht

Heimeijk verwerpen van resultaten – ongegrond

2. Korte omschrijving van de feiten

Het betrof een bij het college van bestuur ingediende klacht van een promovendus tegen de handelswijze van zijn promotor en copromotor in de discussie over het al dan niet opnemen van een aantal empirische en gesimuleerde resultaten in het proefschrift. De promovendus stelt dat zijn promotor tegen opname was omdat de te presenteren resultaten niet helemaal sporen met het werk van de promotor. De promotor geeft aan dat hij vond dat het bedoelde materiaal nog onvoldoende rijp was voor opname in het proefschrift.

De promovendus informeert vervolgens de copromotor die een gesprek belegt tussen hen drieën. Daarin wordt men het eens over het onder een aantal voorwaarden alsnog opnemen van de resultaten in het proefschrift. Aan het eind van het gesprek vraagt de copromotor of de intentie een klacht in te dienen hiermee van tafel is. De promovendus bevestigt dit maar geeft later aan zich door deze vraag overvallen en geïntimideerd te voelen en besluit alsnog een klacht in te dienen.

3. Advies commissie wetenschappelijke integriteit

De commissie wetenschappelijke integriteit van de Radboud Universiteit ontving ophet verzoek van het college van bestuur zich uit te spreken over de klacht van klager, bij het college ingediend op Het betreft een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit door beklaagde 1 en beklaagde 2, beiden werkzaam bij Het college van bestuur heeft de commissie verzocht over deze klacht advies uit te brengen en desgewenst aanbevelingen te doen. De commissie heeft de klacht in behandeling genomen en formuleert haar conclusies en advies in dit rapport van bevindingen.

I. De procedure

De commissie ontving de klacht op Naar het oordeel van de commissie is de klacht ontvankelijk en dient inhoudelijk te worden onderzocht. De commissie heeft klager, in verband met een op stapel staande verhuizing en al op gehoord. Beklaagde 2 is op gehoord. De hoorzitting met beklaagde 1 vond plaats op De hoorzittingen met klager en beklaagde 1 vonden in het Engels plaats. De hoorzitting met beklaagde 2 vond plaats in het Nederlands. Het verslag van deze laatste hoorzitting is vertaald. Alle verslagen zijn aan betrokkenen gezonden, waar nodig gecorrigeerd en vervolgens getekend door betrokkene en de voorzitter van de commissie. Het laatste verslag werd op deze wijze vastgesteld op waarna – overeenkomstig artikel 4.6 (f) van de Regeling - op alle verslagen aan alle betrokkenen zijn gezonden. Allen is de gelegenheid geboden om, indien gewenst, op de andere verslagen te reageren. Alleen klager heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Op is het voorlopig rapport van bevindingen aan alle betrokkenen gezonden, met het verzoek daarop te reageren indien men van mening was dat de tekst onjuistheden bevatte. In inhoudelijke zin is daarop

gereageerd door klager. Zijn redactionele opmerkingen zijn verwerkt waar deze naar het oordeel van de commissie tot relevante verduidelijking leidden.

II. Korte samenvatting van de gebeurtenissen

De gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan worden door de commissie als volgt samengevat.

Op het moment van indienen van de klacht is klager als promovendus verbonden aan..... Hij is dan bezig met de laatste fase van zijn proefschrift. Beklaagde 1 treedt op als zijn begeleider en (beoogd) promotor. Beklaagde 2 treedt op als medebegeleider en (beoogd) ("tweede") promotor. Zijn begeleiding is minder frequent.

De aanstelling van klager loopt aanvankelijk tot maar het proefschrift is in nog niet af en de aanstelling wordt tot verlengd. Per heeft klager een aanstelling als postdoc Van belang daarvoor is dat zijn proefschrift is afgerond dan wel dat promotie binnen afzienbare tijd plaatsvindt.

Inontstaat er discussie tussen beklagde 1 en klager over het opnemen van een aantal empirische en gesimuleerde resultaten in het proefschrift. In dit hoofdstuk, dat bovendien als peer-reviewed wetenschappelijke publicatie zou moeten verschijnen, wil klager ingaan op zowel empirische resultaten als resultaten die door middel van simulatie zijn verkregen. De gesimuleerde resultaten wijken op een aantal punten af van de door middel van empirisch onderzoek verkregen resultaten die in de voorafgaande hoofdstukken worden beschreven. Voor deze afwijkingen zijn verschillende verklaringen mogelijk. Ze zouden deels verklaard kunnen worden door Welke verklaring de juiste is en of het om relevante afwijkingen gaat, is (nog) niet aan te geven. Klager is echter principieel van mening dat de wetenschappelijke gemeenschap, om ethische en wetenschappelijke redenen, moet worden geïnformeerd over deze resultaten en afwijkingen, zodat men er rekening mee kan houden en er eventueel zelf onderzoek naar kan doen.

Beklaagde 1 is aanvankelijk tegen het opnemen van het extra werk. Hij is van mening dat dit nog niet voldoende is ontwikkeld om opgenomen te kunnen worden in het proefschrift, waar hoe dan ook nog veel aan moet gebeuren. Zijn inschatting is, op dat moment, dat het optimaliseren en afronden van het extra werk nog enkele maanden werk onder begeleiding zal vergen, waardoor het onmogelijk zal zijn het proefschrift in de beperkte resterende tijd af te krijgen.

Tijdens een gesprek tussen beklagde 1 en klager over het proefschrift op komt het, zoals beiden aangeven, tot een verhitte discussie over deze kwestie. Beklaagde 1 beëindigt deze discussie door als begeleider op zijn strepen te gaan staan en aan te geven dat het hoofdstuk niet zal worden opgenomen in het proefschrift.

Volgens klager dreigt beklagde 1 op dat moment dat hij zijn autoriteit zal gebruiken "to make things his way" waarbij hij aangeeft dat hij eerder op soortgelijke wijze problemen met andere studenten in het verleden had opgelost.

Beklaagde 1 merkt op dat hij op enig moment in de (verhitte) discussie heeft aangegeven dat "he had to pull rank". Hij geeft aan mogelijkerwijs te hebben gezegd dat studenten in eerdere situaties op zijn ervaring hebben vertrouwd. De bedoeling daarvan moet zijn geweest, zo stelt hij, te zeggen "trust my experience, don't do this".

Klager ervaart dit als een poging om resultaten die niet helemaal sporen met beklagde 1's eigen werkniet aan het licht te brengen.

Hij informeert beklagde 2 onmiddellijk en geeft daarbij aan dat hij met de gedachte speelt een klacht wegens schending van de wetenschappelijke integriteit tegen beklagde 1 in te dienen. Ze spreken af er samen met beklagde 1 over te praten. Er wordt een afspraak gemaakt voor

Intussen spreekt klager herhaaldelijk met een van de vertrouwenspersonen Tot het indienen van een klacht komt het op dat moment niet omdat hij besluit de beide zaken (proefschrift en wetenschappelijke publicatie) vooralsnog van elkaar te scheiden en te trachten het verschil van mening langs andere weg op te lossen.

Tussen meldt een vanzich bij beklagde 2 en deelt hem mee dat hijzelf bereid is op te treden als begeleider voor het .. hoofdstuk, indien beklagde 1 volhardt in zijn standpunt. Ook refereert hij aan het feit dat klager overweegt een klacht tegen beklagde 1 in te dienen. Tijdens een heidag in diezelfde periode bespreekt beklagde 2 dit kort met beklagde 1.

Opvindt het gesprek plaats tussen klager, beklagde 2 en beklagde 1 over het proefschrift en de problemen die ten aanzien van hethoofdstuk waren gerezen. Het indienen van een klacht, of wetenschappelijke integriteit als zodanig, staat niet op de agenda.

Het gesprek verloopt aanvankelijk goed. Men wordt het eens over het, onder een aantal voorwaarden, alsnog opnemen van een hoofdstuk met resultaten van simulaties en over het scheiden van proefschrift en wetenschappelijke publicatie.

Aan het eind van het gesprek leeft bij beklagde 2, die het gesprek is ingegaan met de intentie het ontstane probleem op tafel te krijgen en op te lossen, het gevoel dat de zaken niet voldoende zijn uitgesproken. Hij vraagt expliciet aan klager of hij er na dit gesprek nog steeds van overtuigd is dat beklagde 1 de simulaties niet wil opnemen in het proefschrift omdat hij dacht dat deze niet bij zijn eigen theorie passen. Impliciet dan wel expliciet (de lezingen lopen hier wat uiteen) wordt er verwezen naar de gedachte van klager aan een klacht over de wetenschappelijke integriteit van beklagde 1.

Klager geeft aan dat dat niet het geval is. De zitting wordt gesloten. Bij beklagde 2 en beklagde 1 leeft de indruk dat daarmee de kwestie is afgedaan.

Klager echter geeft (tijdens de hoorzitting) aan dat hij door deze verwijzing naar zijn overweging mogelijk een klacht in te dienen erg is geschrokken; deze informatie was wat hem betreft vertrouwelijk; het gesprek ging niet in die richting en het was wat hem betreft geen onderwerp van gesprek. Duidelijk is voor de commissie dat er bij hem op dat moment sprake is (geweest) van een grote mate van angst – door wat hij als dreiging van beklagde 1 ervaart - en stress, ondermeer over de afronding van zijn proefschrift en zijn nieuwe aanstelling en dat hij, samen met een aantal anderen, heeft gezocht naar de beste manier om de kwestie op te lossen. Op dient klager de onderhavige klacht in bij het college.

III. De klacht

De klacht omvat een aantal onderdelen. Onder verwijzing naar de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening leiden de feiten volgens klager voor wat betreft beklagde 1 tot de volgende schendingen:

- a. het bewust verkeerd interpreteren van resultaten door beklaagde 1, door klager te bewegen tot het niet publiceren van resultaten van simulaties en het niet herstellen van fouten in een eerder gepubliceerd artikel.
 - b. het heimelijk verwerpen van verkregen onderzoeksresultaten.
- Voor wat betreft beklaagde 2:
- c. wangedrag van collega's toelaten en verheimelijken.

IV. Overwegingen van de commissie

De commissie heeft zich gebogen over de gepresenteerde feiten en de daaraan gekoppelde kwalificaties, zoals ze zijn neergelegd in de Nederlandse Gedragscode voor Wetenschapsbeoefening.

- a. Ten aanzien van het bewust verkeerd interpreteren van resultaten (bijlage 1 van de Regeling, onder 6) verduidelijkt de Gedragscode:

“de (statistische) interpretatie van onderzoeksgegevens en van empirische resultaten is onderdeel van de wetenschappelijke discours en dat betreft ook de vraag of die interpretatie al dan niet verkeerd is. Het is pas aan te merken als wangedrag indien wordt volhard in een verkeerde voorstelling van zaken en het presenteren van ongewettigde conclusies, wanneer in de wetenschappelijke gemeenschap tot een onomstreden oordeel daarover is gekomen [...]”

Reeds uit deze verduidelijking volgt naar het oordeel van de commissie, dat het standpunt van beklaagde 1 over het al dan niet opnemen van de desbetreffende resultaten in het proefschrift van klager niet moet worden gekwalificeerd als het bewust verkeerd interpreteren van resultaten.

Zoals klager ook zelf aangeeft is er sprake van onduidelijkheid over de betekenis van de resultaten – en is er daarmee in de wetenschappelijke gemeenschap geen sprake van een onomstreden oordeel daaromtrent. Belangrijker echter is dat het desbetreffende hoofdstuk wel degelijk deel uit zal maken van het proefschrift. Klager is er van overtuigd dat beklaagde 1 slechts bereid was in te stemmen met het opnemen van de bedoelde resultaten in het proefschrift -en pas haast maakte met correctie van de eerdere hoofdstukken - onder druk van het mogelijk indienen van een klacht door klager. Dit wordt door beklaagde 1 gemotiveerd bestreden. Naar het oordeel van de commissie is niet aannemelijk geworden dat de aanvankelijke weigering van beklaagde 1 om in te stemmen met opname van het..... hoofdstuk voort kwam uit vrees resultaten te (doen) publiceren die afbreuk zouden doen aan zijn eigen werk, of dat hij zijn mening wijzigde uit vrees te worden geconfronteerd met een klacht. Het tijdsverloop in de kwestie, de gepresenteerde informatie en de perceptie van klager daaromtrent leiden duidelijk tot veronderstellingen van klager over beklaagde 1's bedoelingen, maar leveren geen feiten op die de commissie tot de conclusie leiden dat er sprake is van een schending van de wetenschappelijke integriteit.

Een verwijzing naar fouten in een eerder artikel van ondermeer beklaagde 1, die niet door hem zijn hersteld nadat hij daar door klager op is gewezen, wordt door klager in zijn klacht niet onderbouwd. De kwestie wordt door hemzelf in zijn brief van omschreven als “potential error” en als mogelijk “un-intentional”. De commissie ziet in het gestelde noch in de verstrekte informatie aanwijzing voor het manipuleren van onderzoeksgegevens door beklaagde 1.
- b. Voor wat betreft het heimelijk verwerpen van verkregen onderzoeksresultaten stelt de code:

“Voor de onderzoeker onwelgevallige gegevens mogen nooit worden aangepast aan de verwachtingen of de theoretische uitkomsten. Het weglaten van gegevens mag slechts geschieden op aantoonbaar goede gronden.”

Ook hiervan is naar het oordeel van de commissie geen sprake, nu de desbetreffende resultaten onderdeel zullen uitmaken van het proefschrift.

- c. Voor wat betreft het toelaten en verheimelijken van wangedrag merkt de commissie op dat indien het gedrag van beklaagde 1 niet kan worden gezien als schending van de wetenschappelijke integriteit, de handelwijze van beklaagde 2 alleen daarom al niet kan worden gezien als het verheimelijken van wangedrag. Meer nog is de commissie echter van oordeel dat uit de gang van zaken blijkt dat er getracht is het probleem bespreekbaar te maken, boven tafel te krijgen en uit te spreken. Dat dit is geschiedt op een wijze die uiteindelijk mogelijk tot grotere stress en angst bij betrokkene heeft geleid is ongelukkig, maar doet daar niet aan af.

V. Oordeel en advies commissie

De commissie constateert dat niet aannemelijk is geworden dat beklaagde 1 op een niet toelaatbare wijze en/of op oneigenlijke gronden heeft geprobeerd de publicatie van een deel van het onderzoek van klager tegen te houden. Voor zover de klacht tegen beklaagde 2 is gericht, geldt hetzelfde. Wel vindt de commissie het aannemelijk dat communicatie tussen beklaagde 1 en klager op onderdelen minder gelukkig is geweest en dat beklaagde 1 als begeleider meer oog had kunnen hebben voor de tijdsdruk die bij klager kennelijk gevoelens van onvrede oproept. Deze bevinding levert echter geen schending van de wetenschappelijke integriteit op.

Gezien het voorgaande adviseert de commissie de klacht(en) ongegrond te verklaren.

4. Oordeel college van bestuur

Het college heeft het advies van de commissie overgenomen en op 28 april 2015 besloten de klacht ongegrond te verklaren. Voor zover bekend heeft klager zich niet tot het LOWI gewend.